

AUGUSZTUS 23-RA EMLÉKEZÜNK

Történelme legjelentősebb mozzanatára emlékezik az ország, az antifasiszta és antiimperialista, társadalmi és nemzeti felszabadító forradalom 43 esztendővel ezelőtti diadalára. Olyan évfordulót ünnepel, amely sorsfordulót jelent Románia történelmében: a forradalmi átalakulások medrébe terelte a gazdasági-társadalmi fejlődést.

A román nép 1944. augusztus 23-án kezdte meg fegyveres harcát a hitlerista hadseregek ellen országunk egész területének felszabadításaért, a fasizmus legyőzéseért és a demokratikus átalakulásokért hazánkban. Az egész nép által támogatott román hadsereg nagy áldozatokat hozva harcolt egészen a végső győzelemig. Ez a harc nem csupán saját szabadságát hozta meg, hanem jelentősen megrövidítette a második világháborút és hozzájárult Magyarország, Csehszlovákia és Ausztria felszabadításához is.

Ezt a sorsfordulót hozó történelmi eseményt Nicolae Ceaușescu államelnök így értékelte: „1944. augusztus 23-i fegyveres felkelés megvalósításával a román nép megnyitotta a nagy, demokratikus, forradalmi átalakulások útját hazánkban“.

Amikor visszatekintünk a megtett útra, megállapíthatjuk, hogy ez a társadalmi és nemzeti felszabadító forradalom, mind tartalmát, mind következményeit tekintve, új korszakot nyitott meg Románia fejlődésében: biztosította a szocializmus építésére való áttérés útját és a forradalmi átalakulásokhoz szükséges feltételeket.

Az elmúlt 43 esztendőben kemény küzdelmekkel, nagy erőfeszítésekkel és korszakos megvalósításokkal teli utat tettünk meg. Egész sor demokratikus, gazdasági és társadalmi reformot hajtottak végre országunkban, melyek 1947. december 30-án, a köztársaság kikiáltásában csúcsosodtak ki, amikor is az egész politikai hatalom átment a parasztsággal és a dolgozók többi kategóriájával szövetséges munkásosztály kezébe. Kimagasló politikai esemény volt, hogy 1948-ban megalakult a munkásosztály egységes pártja. Ugyanabban az évben állami tulajdonba kerültek a legfőbb termelőeszközök, és megvalósult az egységes állami oktatás. Majd a következő esztendőben megtörtént a mezőgazdaság szocialista átalakítása. Megszűnt a gazdasági, társadalmi és nemzeti egyenlőtlenség, a kizsákmányolás és az emberek általi elnyomás. Létrejött a nemzeti különbség nélkül az összes dolgozók teljes jogegyenlőségét biztosító szocialista társadalom.

Az utóbbi huszonkét esztendőben, a társadalom műszaki-anyagi alapjának építésével és politikai felépítményének tökéletesítésével párhuzamosan, kiemelkedő eredmények születtek a tudatépítés, a társadalom szellemi-erkölcsi arculatának szocialista átalakítása terén is. Legértékesebb vívmány ezen a téren, hogy államunk biztosítja a dolgozók közvetlen, cselekvő és felelősségteljes részvételét a társadalomvezetésben, országunk bel- és külpolitikájának valóraváltásában. Hazánkban kiépített demokratikus rendszer tengelyét a munkásönigazgatás és önálló gazdálkodás elvei alkotják. Ez pedig lehetővé teszi a szocializmusnak a néppel a népért való építése alapelvét.

Augusztus 23-i emlékezésünket csak úgy tehetjük nemzeti különbség nélkül az egész nép történelemidéző napjává, ha mindannyiunk szilárd elhatározása: tudásunk, képességünk és munkánk legjavát adni az előttünk álló nagy országépítő feladatok teljesítéséért; ugyanakkor teljes odaadással küzdeni mai és holnapi terveink valóra váltásáért. Mindez nemcsak az elmúlt 43 esztendő forradalmi folyamatának továbbfejlesztését jelenti, hanem egyben a szabadság és függetlenség eszménye további kiteljesítését is.

Dr. JOHN B. COBB, Jr.

GLOBÁLIS TEOLÓGIA EGY PLURALISZTIKUS VILÁGBAN*

Senki nem tagadhatja, hogy pluralisztikus korban élünk. Valójában mindenik kor pluralisztikus volt egyetemes nézőpontból tekintve. De voltak idők, sokszor hosszú időszakok, amikor az emberiség jórésze nem volt tudatában annak, hogy léteznek az övétől különböző vallási hagyományok. És voltak olyan idők is, mint a késői római birodalom időszaka vagy a mai kor, amikor csaknem mindenki kiegészíteni kényszerül a vallási különbségekkel, még a fundamentalistákkal is.

A „pluralizmus” szót lehet egyszerűen leíró módon értelmezni, én is így teszek. De a leírások egyike magyarázatot igényel, nevezetesen, hogy a sokféleség elfogadható és az emberek megtanulhatnak kölcsönös megbecsüléssel élni abban. Lehet egy pluralisztikus kor olyan, amelyben az emberek egyetértésben élnek, és másokat is engednek élni, mint társpolgárai ennek a bolygónak, egymást megértik. Mindenkinek joga van úgy gondolkozni és imádkozni, amint neki tetszik, amíg nem fenyegeti mások jólétét.

Közülünk sokan így gondolták az utóbbi évtizedekben, hogy ebben az értelemben is egy pluralisztikus korba léptünk. A kormányok általában befoglalták alkotmányaikba a vallási sokféleség iránti türelmet. És hosszú időn keresztül úgy tűnt, hogy a legtöbb vallási vezető nem akarja másokra kényszeríteni vallásos nézetét és hitét. Valóban sok helyen a vallásos közösségek egymás iránt tanúsított magatartásában uralkodó volt a növekvő szívéllyesség. Úgy látszott, mintha az idő múlásával egy teljesen pluralisztikus világ álma, a szónak ebben a gazdagabb értelmében, megvalósítható lenne.

Ma kevés okunk van a derülásra. A vallási sajátosságot mindenütt újra kihangsúlyozzák. Az emberek között növekszik a kölcsönös gyanakvás, és ennek igen gyakran vallásos színezetet adnak. Az ebből következő erőszak terjed, gondoljunk csak Észak-Írországra, a Közel-Keletre, Iránra és a Fülöp-szigetekre.

Sokan tagadják, hogy ezek az ellenségeskedések valóban vallásos jellegűek volnának. Bizonyos értelemben igazuk van. Észak-Írországon, ami elválasztja a római katolikusokat és protestánsokat, már nem a reformáció idejéből való hagyományos teológiai tételek. A Vatikán és a református teológusok közti szóbeli teológiai megegyezések nem éreztetik hatásukat a politikai kérdések megoldásában.

* Angolból fordította dr. Szabó Árpád; rövidített szöveg.